

La Femosa

Revista d'opinió i informació local

ARTESA DE LLEIDA, gener-febrer de 2004

núm. 208

*L'ametller escampa,
Sobre els camins,
ditades blanques ...*

Jordi Pàmias

Índex

Consell de redacció

Felip Domènech i Costafreda
Josep Gallart i Fernández
Francesc Gallart i Fernández
Lluís Gil i Fontanet
Ricard Pons i Pico
Maria Serra i Domènech
Ramon Serra i Batlle
Eulàlia Solà i Miró

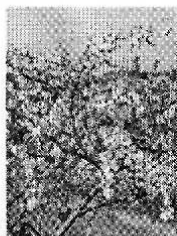
Col·laboradors

Alternativa Ecologista d'Artesa
Cèlia Argilès i Andrés
Josep Borrel i Figuera
Alba Bosch i Pijuan
Adolf Costafreda i Castillo
Felip Domènech i Costafreda
Manel Escolar i Pujolà
Neus Falcó i Manonelles
Laura Farran i Botargues
Úrsula i Mercè Galitó i Gallart
Felip Gallart i Fernández
Josep Gallart i Fernández
Yolanda Liarte i Teixidó
M. A. Navarro i Solé
Jordi Niubó i Nosas
Cecília Oró i Costafreda
JHoan Ramon París i Oró
Francesc Riart i Jou
Ramon Serra i Batlle
Carme Sirvent i Garcia
Eulàlia Solà i Miró

fotògraf

Ramon Serra i Batlle

Artesa
entre els
ametllers
florits

Els articles que apareixen a les planes de La Femosa reflecteixen únicament l'opinió de llurs signants.

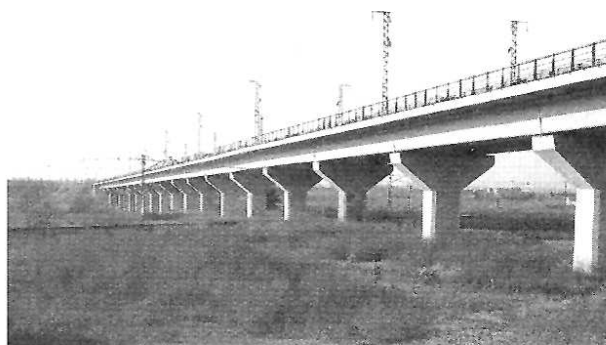
2a. època.
Dipòsit Legal:
L-264-1981.

El Reportatge	4
<i>Ramon Serra</i>	
Pòrtic	5
Actualitat Artesenca	6
<i>Cèlia Argilès</i>	
Imatges de l'Actualitat Artesenca	9
<i>Ramon Serra</i>	
La cuina d'abans	12
<i>Adolf Costafreda</i>	
Moviment demogràfic 2003	13
<i>Cèlia Argilès</i>	
Pluviometria del 2003	14
<i>Ramon Serra</i>	
Nosaltres	15
<i>Alba Bosch</i>	
Pagesos i moixons som compatibles	16
<i>Felip Domènech</i>	
A la tia Elvira	18
<i>Cecília Oró</i>	
La padrina fa cent anys	19
<i>Netes de la Mercè Vilalta</i>	
Mots encreuats	20
<i>M. A. Navarro</i>	
Mòbil i comunicació	21
<i>Francesc Riart</i>	
En record dels 186 esglaons	22
<i>Laura Farran</i>	
Prefereixo escollir jo, gràcies	23
<i>Yolanda Liarte</i>	
Jordi Oró a l'Olimpia d'Artesa	24
<i>Manel Escolar</i>	
Un batec lliure	25
<i>Josep Borrell</i>	
L'equip femení del C.F. Artesa	26
<i>L'equip femení</i>	
Notícies de l'Assemblea Aturem...	27
Un calendari per a la recollida...	28
<i>Alternativa Ecologista</i>	
Coses de Catalunya	29
<i>Pere Arnau</i>	
La salut de cada dia	30
<i>Carme Sirvent</i>	
El sentit de l'absència	31
<i>J. R. París</i>	

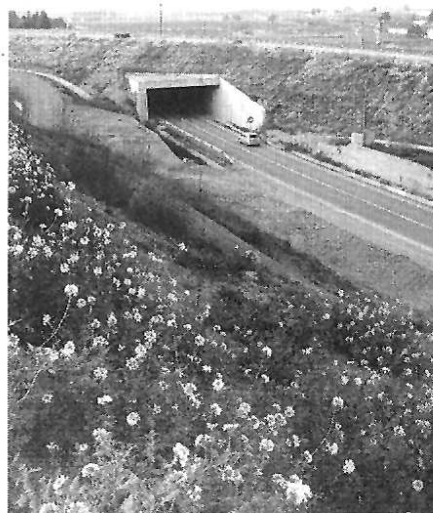
EL REPORTATGE

Canvis al terme pel TAV

Ramon Serra

La construcció de la línia del T.A.V. ha representat uns profunds canvis al terme: nous ponts, viaductes, nous camins, túnels, ...

Anem ben arreglats. Resulta que Carod Rovira ha de dimitir per haver anat a parlar amb membres de l'organització ETA a cercar la pau i a Bush, Blair i Aznar, que en han provocat una guerra a Iraq, amb tot el que això significa de destrucció, odis, violència morts i el rescalfament del clima polític mundial, ningú no els demana comptes per a res. A ells ningú no els fa dimitir, ni s'ho plantegen. No s'ho plantegen ells, ni cap d'aquells que durant tots aquest dies han clamat, amb nervi forassenyat pel cap del polític d'ERC en nom de la democràcia, la pau i de l'estratègia política i aneu a saber quantes coses més. Cap d'aquests no ha obert la boca si no ha estat per menysprear i insultar Carod Rovira i, de retruc, els catalans. O és que ens estem tornant bojós tots plegats? O és que la política i això que en diuen democràcia ha estat tan adulterada que ja no reconeixem el vertader significat de les paraules? Ja no sabem quina diferència hi ha entre guerra i pau, entre aquells que cerquen una cosa o l'altra.

Tot plegat ha estat vergonyós. Ha estat lamentable escoltar tertúlies de segons quines ràdios, televisions, i premsa escrita, amb tot tipus de menyspreu i insults públics contra Carod Rovira i tots aquells que pensen com ell. No s'han estat de res. Destacats polítics del PP i del partit socialista amb càrrecs públics pagats per tots, fins i tot per aquells que pensen com en Carod Rovira, no s'han estat tampoc de menysprear, insultar i fins i tot amenaçar Carod Rovira i tots els que pensen com ell. Ha estat denigrant, un insult contra la intel·ligència i la mínima sensibilitat democràtica. O és que ens pensàvem que la llibertat d'expressió i de pensament, el respecte i la tolerància cap a tot tipus d'idea era una de les essències de la democràcia? Ens ho pensàvem, però potser caldrà que comencem a desenganyar-nos-en i xafar de peus a terra i arribar a la trista conclusió que això de la democràcia espanyola és fum de sabatots.

El que en resta de tot plegat és la tergiversació de la història i un odi visceral contra Catalunya i els catalans que no durà res de bo. Potser en el fons sempre ha estat així. Catalunya i Euskadi no encaixen dins d'Espanya, dins una idea d'Espanya unitària i centralitzada, aquesta és una realitat que a alguns partits espanyolistes els dona un alt rendiment polític quan obren la caixa dels trons de les essències pàtries espanyoles i l'emprenen contra tot allò que és diferent. Potser per això interessa que sigui així i que aquesta desigual confrontació es perpetui. Sigui com sigui el resultat ja el coneixem prou: a nosaltres, als catalans, sempre ens tocarà les de perdre, sempre ens tocarà pagar, i després rebre escarnis, insults i garrotades.

ACTIVITATS A LA SALA DE L'LLAR DEL POBLE

L'Ajuntament d'Artesa de Lleida mensualment i des del passat mes de

desembre, reparteix una circular a totes les cases del municipi on informa de les activitats a desenvolupar a la *Sala de la Llar del Poble*, durant el mes de desembre-gener i febrer es van programar les activitats següents:

Dia, 25 de desembre	A les 7 de la tarda	Ball amb el conjunt BOSTON
	A les 12 de la nit	Cinema, amb la pel·lícula "EL MONGE"
Dia 26 de desembre	A 2/4 d'1 del migdia,	Cinema, amb la pel·lícula "El libro de la Selva 2"
	A 2/4 de 7 de la tarda	Cinema, amb la pel·lícula "OPEN RANGE"
Dia 1 de gener	A 2/4 de 7 de la tarda	Cinema, amb la pel·lícula "CARMEN"
Dia 3 de gener	A les 7 de la tarda	Arribada de Sa Majestat el Gran Camarlenc
Dia 4 de gener	A les 5 de la tarda	Concert de Cap d'Any, amb l'Orquestra de Cambra de Lleida i Coral la Primavera d'Artesa de Lleida
	A les 7 de la tarda	Cinema, amb la pel·lícula "Dias de Futbol"
Dia 5 de gener	A les 6 de la tarda	Arribada de Sas Majestats el Reis Màgics d'Orient
Dia 6 de gener	A 2/4 de 7 de la tarda	Cinema, amb la pel·lícula "CAROLINA"
Dia 11 de gener	A 2/4 de 7 de la tarda	Cinema, amb la pel·lícula "AL CAER LA NOCHE"
Dia 17 de gener	Migdia-tarda	Festivitat de Sant Antoni
Dia 18 de gener	A 2/4 de 7 de la tarda	Cinema, amb la pel·lícula "El Divorcio"
Dia 24 de gener	A 2/4 de 10 del vespre	Cinema, amb la pel·lícula "Mystic River"
Dia 25 de gener	A les 6 de la tarda	Teatre Xarxa, amb l'actuació "A la recerca del Drac Màgic"

1 de febrer	2/4 de 7 tarda	Pel·lícula de cinema: UNA RUBIA MUY LEGAL 2
8 de febrer	2/4 de 7 tarda	Pel·lícula de cinema: MASTER AND COMMANDER
14 de febrer	8 tarda	Pel·lícula de cinema: BASIC
15 de febrer	6 tarda	Espectacle de Xarxa: "El Patufet" a càrrec del Centre de Titelles de Lleida
21 de febrer	Vespre	Gran ball de Carnestoltes
22 de febrer	2/4 de 7 tarda	Pel·lícula de cinema: MATRIX REVOLUTIONS
29 de febrer	2/4 de 7 tarda	Pel·lícula de cinema: PONTE EN MI LUGAR

FESTA DE SANT ANTONI (17-01-04)

Ja fa un bon grapat d'anys que es va instaurar com a dia de *Festa local, Sant Antoni*. Aquest dia està marcat per la celebració d'actes d'entre els quals destaca l'olla barrejada.

Els actes que es van desenvolupar al llarg de la jornada van ser els següents:

- A les 12 del migdia, celebració de la Santa Missa.
- A la 1 del migdia, benedicció de vehicles i animals a la plaça de l'església.
- A les 2 del migdia, dinar de germanor a la Sala de la Llar del Poble, amb *olla barrejada* malgrat anunciar-se que seria escudella i carn d'olla.
- I acte seguit ball a la sala de la Llar del Poble.

Enguany, i atès que no es va poder comptar amb la col·laboració del Venanci Drudis que durant tots aquests anys ha estat al capdavant de l'elaboració de l'olla barrejada, va ser cuinada pel *càtering HOSTAL VELL de la Panadella*, i servida i menjada a la Sala de la Llar del Poble.

Això va suposar un gir important a la festa, que tot i gaudir d'una major comoditat i servei,

va suposar un increment de despesa. A més el fet de caure en dissabte, aquesta festa ja de per sí massiva en quant a públic assistent, va fer que el consistori instaurés el pagament de 3 euros per a d'una banda, ajudar a sufragar la despesa i per un altra, saber amb certesa les persones interessades pera anar al dinar.

La festa va anar bé i gairebé tres-cents comensals van degustar aquest plat típic.

Cal afegir que l'*Associació de Dones* el mateix dia, i al passadís de la Sala de la Llar del poble, va muntar una parada de productes elaborats per persones sense recursos dels països de Nicaragua i El Salvador. Els diners recaptats van anar a la *Fundació Oscar Romero* per tal de ser invertits en projectes d'escoles i menjadors en aquests països de l'Amèrica Llatina.

CALENDARI DE COBRAMENT MUNICIPAL

El *Ple de l'Ajuntament*, en sessió celebrada el dia 18 de desembre de 2003, va aprovar el calendari fiscal de la recaptació en voluntària dels impostos i taxes, de cobrament periòdic corresponent a l'exercici 2004, establint-se els següents períodes:

Període en voluntària	Nom de les cobrances
1 de març a 1 de maig	Impost sobre vehicles de tracció mecànica 2004
1 d'abril a 1 de juny	Subministrament d'aigua potable del 2n. semestre de 2003
1 de maig a 1 de juliol	Taxa per la recollida d'escombraries i cementiri any 2004
1 de setembre a 1 novembre	Impost de béns immobles i d'activitats econòmiques 2004
1 d'octubre a 1 de desembre	Subministrament d'aigua potable del 1r. semestre de 2004

AMPLIACIÓ DEL CEMENTIRI MUNICIPAL

El Ple de l'Ajuntament el dia 29 de gener va aprovar inicialment la modificació puntual de les Normes Subsidiàries vigents al municipi, amb la finalitat de destinar a zona d'equipaments la finca colindant amb l'actual cementiri municipal, per tal de poder procedir a la seva ampliació, en quedar-se insuficient l'espai de l'actual cementiri municipal.

Com sigui que únicament es pot procedir a ampliar el cementiri actual per l'única finca que afronta al mateix qualificada a les actuals normes com a sòl no urbanitzable, es va aprovar per unanimitat de tots els regidors presents, modificar aquesta finca per tal de requalificar-la i destinar-la a zona d'equipament per ampliació del cementiri municipal

RECLAMACIÓ DELS PAPERS DE SALAMANCA

Com a conseqüència del decret 108 de 1936 van ser il·legalitzats els partits, sindicats i organismes socials. La Llei del General Franco de 5 d'abril de 1938 va suprimir l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i les lleis dictades pel Parlament de Catalunya entre d'altres, i es va procedir a confiscar béns i documents de les institucions democràtiques de Catalunya. Aquests documents i béns van ser traslladats a Salamanca, on es van fer servir per elaborar tres milions de fitxes personals i milers

d'expedients d'antecedents pel servei de la repressió política.

S'ha constatat que entre els documents que es van fer servir per a l'elaboració dels fitxers hi ha documents usurpats al municipi d'Artesa de Lleida.

Amb la finalitat de reclamar el retorn d'aquests documents, la *Comissió Ciutadana de la Dignitat*, ha endegat una campanya de reclamació pel retorn dels *Documents de Salamanca*, que ha tingut l'adhesió de més de sis-centes personalitats de dues-centes universitats de 7 països, pertanyents al món de la cultura, de la política, de la història i l'art, en la qual es demana que s'acompleixi sense més dil·lacions l'Acord del Consell de Ministres del govern espanyol (15 de març de 1995) que decideix el retorn dels fons documental a Catalunya, i que es reconegui la titularitat a nom dels seus propietaris legítims.

Per aquest motiu el Ple de l'Ajuntament el dia 29 de gener, per unanimitat de tots els regidors presents, va acordar adherir-se a la *Declaració pel retorn dels papers de Salamanca*.

FESTA DE SANTA ÀGUEDA

El dissabte 31 de gener, l'*Associació de Dones d'Artesa de Lleida*, va organitzar la *festa de Santa Àgueda*, que en ser el dia 5 de febrer, laboral, es va decidir fer-la aquest dissabte.

La festa va consistir en un sopar de germanor, amb l'assistència de 75 dones, ja que el sopar només és per a les sòcies que vulguin assistir-hi. La trobada va tenir lloc a la Sala de la Llar

del poble, on el *càtering* de l' *Hostal Vell de la Panadella*, va ser l'encarregat d'elaborar i servir el menjar.

Després d'un complert sopar, hi va actuar el grup *GLAMOUR SHOW*, i acte seguit es va fer una llarga sessió de ball a càrrec del grup *DISCOBOLOS*.

El dia 5 de febrer, també es van fer actes, per celebrar aquesta diada, així a 2/4 de 6 de la tarda, va tenir lloc la tradicional processó de Santa Àgueda, seguida de la Santa Missa i es va cloure tot plegat amb un berenar amb coca i xocolata.

REUNIO SOBRE LA PAC (5-02-04)

L'ajuntament ha emès un comunicat en el qual convoca a tots els pagesos/pageses, a una reunió sobre *la reforma de la PAC* (Política Agrària Comunitària). La reunió va tenir lloc el dia 5 de febrer de 2004, a la *Sala de la Llar del Poble*, a 2/4 de 8 del vespre, i va anar a càrrec de la Fundació Catalana de Cooperatives i d'Ibercaja.

Les reformes de la unió europea en matèria de política agrària afecten profundament el col·lectiu de pagesos, que fins ara es beneficiaven dels ajuts que rebien dels fons europeus.

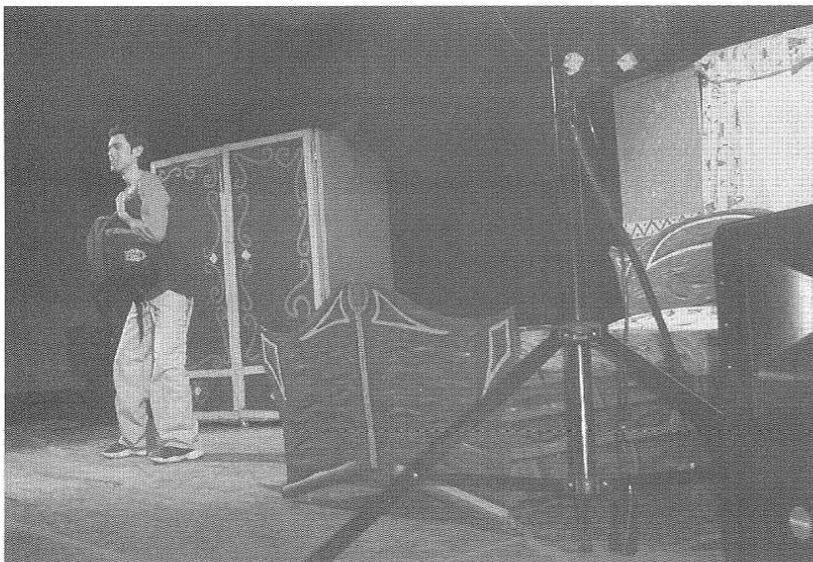
IMATGES de

Ramon Serra

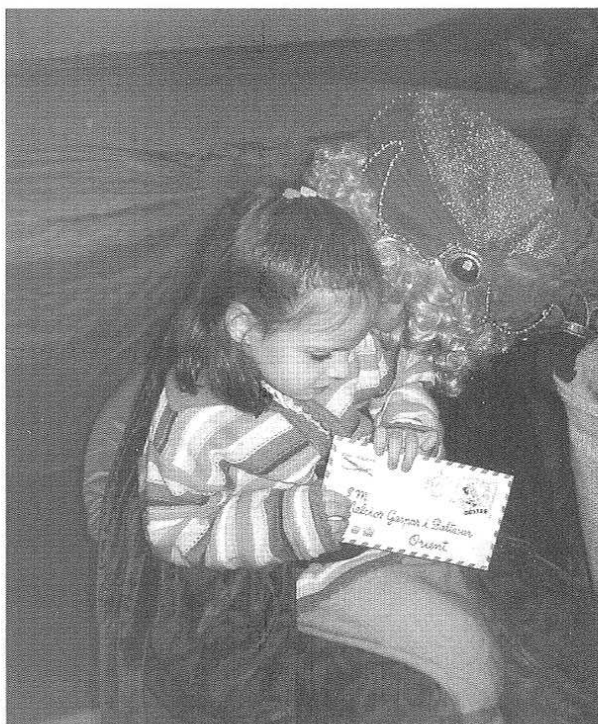
l'Actualitat Artesenca

Els Reis Mags d'Orient

Espectacle infantil

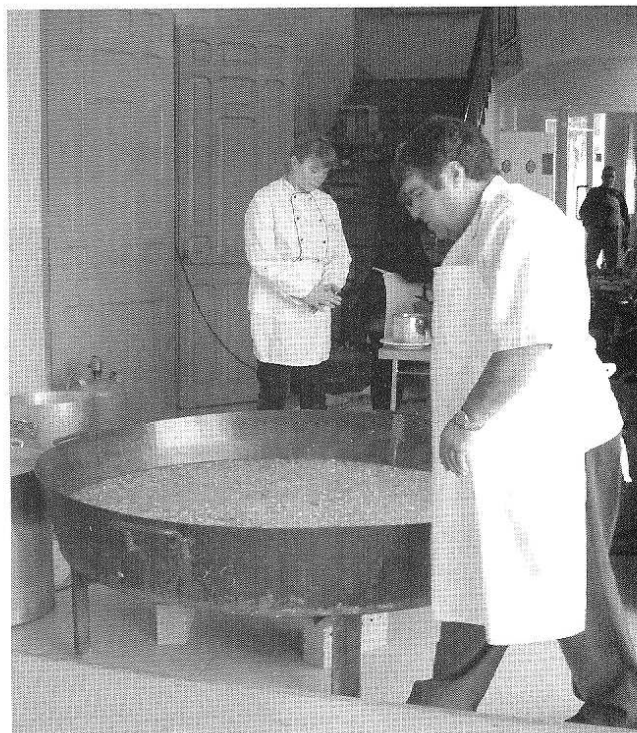

El Gran Camarlenc

Benedicció de Sant Antoni

Olla de Sant Antoni

Parada de l'Associació de Dones d'Artesa el dia de Sant Antoni

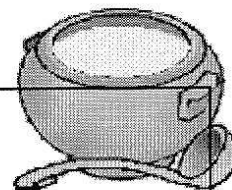

Dinar de Sant Antoni, aspecte de la Sala de la Llar del Poble

LA CUINA D'ABANS

Adolf Costafreda

ESTOFAT DE PORC

A la cuina d'abans, d'estofats se'n feia de diferent mena (recordeu quan parlàvem de la cuina de la llebre), però l'estofat per excel·lència era el que es feia amb carn de porc. Pràcticament, aquest estofat el sabia fer tothom; tothom a la seua manera, és clar, però també gairebé tothom el feia igual. De totes les receptes n'hem escollit quatre, no perquè siguin substancialment diferents, sinó per demostrar la semblança de totes. Cadascú que triï la que li faci més el pes.

ESTOFAT DE TOCINO AMB HERBES

Ingredients: Pota, orella, morro... de porc, alls, cebes (si pot ser les cebes petites i senceres), trumfa, un manadet d'herbes (fonoll, timó, llorer...), oli, sal, patata.

En una olla de fang, es posa tot el tocino amb l'oli, les cebes i els alls (amb el manadet d'herbes), tot cobert d'aigua i es deixa coure fent el xup-xup. Quan això ja està cuit s'hi posen les trumfes trencades (i, si es té temps, passades per la paella, una mica fregides). Es deixa coure fins que les patates són cuites.

ESTOFAT DE TOCINO AMB PICADA

Ingredients: (Pota, orella, morro, llebreta), patates, ceba, alls, llorer, alls i julivert, oli i sal.

En una olla, es posa la carn, la ceba, els alls i les fulles de llorer i la sal corresponent, tot fred. Es cobreix d'aigua i es posa al foc a coure. Quan la carn ja és gairebé cuita, s'hi afegeixen les patates i es deixa que tot plegat vagi fent el xup-xup. Mentrestant amb els alls i el julivert farem una picada i quan la patata ja és cuita, la tirarem dins de l'olla i ho deixarem bullir una estona més tot junt.

ESTOFAT DE TOCINO AMB CANYELLA I ALLS

Ingredients: Pota, morro, orella... de tocino, llorer, canyella, ceba, una cabeça d'alls, trumfes.

En una olla es posen a coure els talls del porc amb aigua, juntament amb la ceba trencada, la cabeça d'alls sencera, la fulla de llorer i la canyella amb un raig d'oli i la sal. Es deixa que vagi coent poc a poc, tenint cura d'afegir-hi aigua si convé. Al cap d'una hora i mitja, aproximadament, s'hi afegeixen les patates tallades a trossos grossets i es deixa coure tot junts fins que la trumfa és ben cuita.

ESTOFAT DE TOCINO AMB SOFREGIT

Ingredients: pota, orella, llebreta... ceba, alls, julivert, trumfes, sal i oli

En una cassola es fa un sofregit amb la ceba, els alls i el julivert. Quan el sofregit ja és fet, s'hi posen els talls que es vol: pota, morro orelles, llebreta, panxa... i es cobreixen d'aigua. Quan els talls ja són gairebé cuits s'hi posen les trumfes, es rectificava de sal. Quan les trumfes són cuites, l'estofat ja està llest per a menjar.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC 2003

MATRIMONIS CELEBRATS A ARTESA

NOM	NOM	DATA
JESUS RAMON ZUFERRI CLAVERIA	CARMINA DOMÉNECH SEGURA	18/07/2003
JORDI JOSEP PRIM ESTEVE	NURIA OLOMÍ ANÉ	20/10/2003
PERE MORERA MIR	IMMACULADA VILALTA BENET	11/12/2003

NAIXEMENTS

NOM DE L'INFANT	NOM PARES	DATA
LAURA HUGUET NIUBO	LLORENÇ HUGUET LLUSÀ Mª CAMÍ NIUBÓ CORTADA	22/02/2003
NEREA FELIPE MIRÓ	RAFAEL FELIPE MUÑOZ MARTA MIRÓ ESTEVE	28/02/2003
MARIONA MONTOY BEÀ	FELIP MONTOY EROLES MAGDALENA BEÀ SEBASTIÀ	01/03/2003
ANDREA PUIG SANCHEZ	JAUME RAMON PUIG MOLLO I MARIA MONTSERRAT SANCHEZ ATIENZA	08/03/2003
QUERALT GARROS VIDAL	CARLOS GARROS IGLESIAS I MARISOL VIDAL MELÀ	19/03/2003
IVAN MOR RUDAKOV	ROBERT JOSEP MOR DOMENECH SNEZMANA RUDAKOVA	28/03/2003
MARINA PEIRO OLOMÍ	DELFI MATEU PEIRO BONET Mª EUGENIA OLOMÍ BATLLE	24/05/2003
ALEIX MORELL GOMEZ	JOSE MIQUEL MORELL LLUSÀ Mª PILAR GOMEZ BALDELLOU	05/06/2003
POL PIFARRE GALLART	SALVADOR PIFARRE FOLA Mª JOSE GALLART OLOMÍ	23/06/2003
NIL GALLART VALENTINES	ADRIAN GALLART COSTAFREDA I JOSEFINA VALENTINES SANTACREU	23/06/2003
MARC ORÓ FREIXES	JOSEP RAMON ORÓ LONCA NEUS FREIXES SENTIS	03/07/2003
AINA ARBONES MATEU	JOSEP ARBONES TOST Mª DEL MAR MATEU CASES	16/07/2003
RAQUEL BATLLE VILA	JAVIER BATLLE GALLART Mª DEL CARMEN VILA ALBAREDA	18/07/2003
JORDI MAS VERDÚ	PERE MAS PARIS EVA Mª VERDÚ GRÀCIA	29/07/2003
ANDREU DRUDIS ROURE	MARCEL DRUDIS BELLMUNT ESTHER ROURE ROCA	20/08/2003
SANDRA BERENGUE ARREDONDO	JOSEP ADRIA BERENGUE LLUSÀ MONSERRAT ARREDONDO GARCIA	13/09/2003

DEFUNCIONS	
NOM	DATA
JOSEP COSTAFREDA OLOMÍ	30/05/2003
LLUIS RAMON ARGILES CIVIT	27/06/2003
JOSE PICO RIOS	12/07/2003
PILAR GIRIBET CAMPS	22/08/2003
JOSE MANUEL RODRIGUEZ GARCIA	10/09/2003
JOSE SEGADE NAVIZA	11/09/2003
JOSEFA MONCUSI NOGUÉ	17/09/2003
MARIA RUBIO ALCOCER	22/10/2003
JOSE BADIA CASTILLO	13/11/2003

PLUVIOMETRIA DEL 2003

Ramon Serra

DIA	MES	PARCI	TOTAL	DIA	MES	PARCI	TOTAL
7	gener	11	11	3	setembre	11	305
19	gener	3	14	4	setembre	4	309
21	gener	2	16	5	setembre	3	312
19	febrer	50	66	7	setembre	14	326
20	febrer	10	76	9	setembre	8	334
25	febrer	1	77	22	setembre	1	335
26	febrer	6	83	28	setembre	8	343
28	març	9	92	30	setembre	21	364
29	març	1	93	17	octubre	20	384
10	abril	9	102	18	octubre	25	409
11	abril	1	103	19	octubre	9	418
15	abril	7	110	27	octubre	17	435
19	abril	14	124	28	octubre	4	439
6	maig	32	156	31	octubre	5	444
7	maig	18	174	10	novembre	18	462
9	maig	5	179	16	novembre	15	477
16	maig	1	180	22	novembre	2	479
19	maig	7 (pedra)	187	27	novembre	9	488
24	maig	6	193	1	desembre	4	492
5	juny	4	197	2	desembre	7	499
7	juny	3	200	5	desembre	5	504
17	juny	40	240	6	desembre	2	506
27	juny	8	248	8	desembre	4	510
17	agost	12	260	18	desembre	3	513
1	setembre	28	288	28	desembre	3	616
2	setembre	6	294				

NOSALTRES

Alba Bosch

CAPÍTOL 5 <AMICS>

Aquell dimecres la Gisela i el Blai van quedar per estudiar a la biblioteca. Al cap d'una hora es reuniren amb l'Abel i l'Estrella, que també havien quedat junts aquella tarda. Bé, aquella tarda i totes les anteriors des de l'última trobada al bar Victòria. Últimament sempre feien el mateix, al sortir de classe passaven la tarda tots junts.

- Nois, he tingut una idea -va dir l'Abel. -Ja fa temps que a casa tenim un magatzem que no utilitzem. Què us sembla si l'arreglem i fem el nostre local?

A tots els va semblar molt bé, i aquella mateixa setmana van dedicar totes les tardes a netejar-lo i arreglar-lo una mica. Divendres van acabar, i el resultat va ser genial.

- Sembla estrany, gairebé no ens coneixem i ja tenim el nostre propi local. -va dir la Gisela, quan observaven el bé que els hi havia quedat aquell local.

- Què us sembla si li posem un nom? -va proposar l'Abel.

- Bona idea! -va dir l'Estrella. -Li podríem dir "Racó".

- No sé, no m'acaba de convèncer -va dir la Gisela.

- Ja ho tinc! -va exclamar el Blai. -Perquè no li posem de nom "Flavià"? Tots van estar-hi d'acord. A partir d'ara podien trobar-se sempre que volguessin al Flavià. Aquell mateix dia van escriure a la porta amb lletres vermelles el nom del seu nou local.

- Què us sembla si quedem aquest diumenge? -va dir el Blai.

- Aquest diumenge... Espera,

aquest diumenge crec que he de fer alguna cosa, però no recordo el què. -La Gisela es va quedar pensativa. Aleshores va mirar les lletres recent pintades. - Flavià! -va exclamar - Aquest diumenge hem quedat amb el Flavià, ho recordes Estrella?

- És veritat! El Flavià va dir que ens volia veure.

Aquella setmana havia anat passant molt ràpid per a tots quatre. Però a partir d'aquell moment el temps semblava que s'havia aturat. El Flavià els volia veure, i tot i que sabien que només volia saber si havien canviat, aquella cita els inquietava. Tots ells encara estaven intrigats per aquell home misteriós, gràcies al qual s'havien conegut.

Però no volien pensar gaire en el Flavià. Ara el que importava era que realment eren amics.

Continuarà...

PAGESOS I MOIXONS SOM COMPATIBLES

Felip Domènech i Costafreda

La declaració d'impacte ambiental del Canal Segarra-Garrigues, exclou del reg 5.800 hectàrees, que fins llavors, podien regar-se a dotació complerta. Afecta, els municipis d'Aspa, Artesa de Lleida, Lleida, Castellans, Alfés, Cogul i Puigverd de Lleida. De les hectàrees esmentades, 2.800, ja estaven catalogades com a PEIN, i per tant ja no podien ser regades amb anterioritat.

Tot plegat, un atropellament descomunal, dut a terme per destralers i mentiders professionals, que van primer intoxicar l'opinió pública fent creure que l'exclusió es feia per mandat de la Unió Europea. La qual cosa ha estat desmentida per escrit pel mateix Govern de la U.E..

Després ens van dir, que hi havia estudis científics, de la Conselleria de Medi Ambient i també de prestigioses organitzacions europees, que aconsellaven aquesta exclusió en aquesta zona. Després de llargues investigacions i de comptar amb el desmentiment públic de la Conselleria de Medi Ambient, en el sentit que ells, de tot plegat no en sabien res, que era cosa del Departament d'Agricultura. El que hi havia era un paperot d'una plana i quart de llargada, que recomanava l'exclusió, sense cap justificació, feta per l'Institut Forestal de Catalunya, presidit per la mateixa persona, que sistemàticament ens enganyava.

Descobert l'engany, ens varen voler fer veure, que ens havia tocat la rifa. Perquè cobraríem diners per a no regar, quan la resta de pagesos, de la manera com està l'agricultura, per a pagar el reg malament rai!. Si és així, per què feu el Canal, colla de sapastres!.

Moltes vegades, ens hem preguntat, per què ens ha tocat aquest càstig a nosaltres? Quan justament aquesta zona, és la més antiga pendent de regar de Catalunya, doncs ja fa més d'un

segle que esperem l'aigua i aquesta ens havia de venir del Canal de les Garrigues Baixes.

Aquest Canal, té la concessió atorgada per la CHE, la declaració d'impacte ambiental aprovada, els terrenys, per on havia de passar expropiats i pagats, els passos per sota de l'Autopista fets, inaugurades les obres, dues vegades per dos bisbes diferents i les obres començades en diversos trams, la Generalitat, a més, va subvencionar el Canal d'Urgell en 1.500 milions de les antigues pessetes per a revestir-lo, i poder dur l'aigua en condicions, ja que el nou reg és la prolongació del Canal

d'Urgell.

Per què ens ha tocat a nosaltres aquest càstig?, preguntava abans. L'única explicació, és que ens fan servir de tor-na amb els grups ecologistes, que s'oposen i es manifesten contra la conversió en Aeroport de

l'Aeròdrom existent, amb l'excusa que hi ha una *rara avis* -l'aloa becuda- que està, diuen, en perill d'extinció i que viu, diuen, per aquells verals. Encara que ningú l'ha vist mai, però *d'haberas hailas* com diuen els gallecs de les bruixes.

A més, al seu entorn, ha de créixer un polígon industrial, pel qual han apostat la flor i la nata de les constructores de Barcelona. Aquestes mateixes constructores, volen també en la mateixa zona fer un camp de golf i vivendes d'alt *standing* i fins i tot la Generalitat està treballant a baixar una canonada d'aigua potable d'altíssima qualitat organolèptica, per a tots els municipis que ara beuen de l'Urgell i que oh! sorpresa ve a morir al camp d'aviació d'Alfés.

I per acabar d'arrodonir la jugada a tocar i tindran 5.800 hectàrees, on hi podran, passejar, fer cicloturisme, senderisme, pic-nic, fer l'amor dins una cabana de volta per un mòdic preu, etc. Ahora que podran gaudir de l'únic paratge

desèrtic de tot Catalunya, on uns simpàtics pagesos i pageses, ataviats de la manera més nostrada, els faran de guies, els vendran un forfait, que inclourà, una passejada amb dromedaris, visita guiada a les construccions de pedra seca, i també als miradors d'aus segons l'època, instal·lats al Mas de Melons. Opcional, allò de la cabana de volta, i la compra d'orelletes, coca de recapte i postals de la mateixa zona en diferents èpoques de l'any.

Per si fos poc, en aquesta zona, no s'hi pot construir cap granja, ni fer ampliacions, ni cases. I pobles com Aspa, voltat de ZEPA per gairebé tot arreu, no pot ni ampliar, si mai convé, el casc urbà, ni Artesa créixer ni una sola casa cap al Sud. Ull! Parlem de municipis, que es troben a les parets de Lleida, i que no podran créixer, pels segles dels segles.

I el que és més greu de tot plegat, totes aquestes hectàrees, al final seran PEIN, integrat dins la xarxa europea anomenada *Nature 2000*, gestionat, per una comissió com diu el decret, on no hi figuren ni els Ajuntaments, ni els representants dels pagesos.

I als pagesos que se'ls ofereix a canvi?. Una compensació econòmica per no regar. Però atenció només a la zona ZEPA, que a Artesa és, de l'Autopista cap al poble. A la resta del secà ni cinc.

Però aquesta compensació, diuen que està integrada dins els ajuts agro-ambientals, que tenen una durada de només 5 anys, amb la possibilitat, si hi ha diners, d'anar-se prorrogant de 5 anys en 5 anys. Una altra mentida més perquè no hi ha a la U.E., cap línia establerta que doni diners per a no regar. El que ens ofereixen és només un brindis al sol.

Però estigueu tranquils, lluitarem per aconseguir, regar encara que sigui amb reg de suport la zona que s'havia de regar, sempre que se'ns demostrï sèriament i científicament, que no podem regar a dotació complerta. Que el cost d'aquest reg que assumirem, vagi lligat a la corresponent compensació per I.C.L.E. per sempre i d'acord amb els pagesos. I que si s'ha d'excloure zones sense regar mai més, en la gestió i desenvolupament d'aquest espai hi siguin presents en el lloc més rellevant els Ajuntaments afectats i els representants dels pagesos en la seva justa proporció.

Els pagesos i les aus, així com tota la fauna i flora de la zona, hem conviscut sempre amb perfecta harmonia. Tot tipus de vida en aquest espai ha estat possible per l'activitat agrícola dels pagesos, que ha proporcionat menjar a les aus i als animals, que ha transformat embellint l'entorn, que han portat aigua quan n'ha fet falta a les basses naturals ó artificials, que han respectat sempre els rius de les aus dins els conreus i que quan s'ha calat foc, han estat els únics a anar-lo a apagar de seguida. Sense pagesos aquest secà nostre, serà només un gran erm que de tant en tant cremarà de vora a vora. I no hi haurà pagesos, però tampoc ocells, ni animals ni plantes autòctones, i les cabanes de volta i altres construccions, seran al final un munt de pedres, l'única resta d'un passat on el pagesos i les aus, vivien i conviuen plegats.

Gener 2004

Nota:

PEIN: Pla Específic d'Interès Natural.

ZEPA: Zona d'Especial Protecció d'Aus.

A LA TIA ELVIRA AL CUMPIR CENT ANYS

*Estimada tia Elvira
jo et vinc a felicitar
cent anys de la teva vida
acabes de celebrar.
D' aquesta vida tan llarga
moltes coses pots contar.
Tu, que has tingut temps per a riure
i també temps per a plorar,
per cantar-ne cançons velles
i també per estimar.
iCent anys!
i Cent roses divines!
I alguna espina també.
Però Déu, que és tan savi,
 premia sempre el qui fa bé
El premi com a persona
Per les teves qualitats
Perquè tens santa paciència
Perquè tens santa bondat.
Estimada tia Elvira,
milers de felicitats.*

*Cecília Oro i Costafreda
Barcelona- Octubre del 2.003*

LA PADRINA FA CENT ANYS!

Netes de la Mercè Vilalta

Fins fa poc temps la seva edat havia estat una mica confusa. Quan li preguntàvem: *padrina, quants anys tens?* ella sempre contestava *no ho sé jo, perquè els papers els van cremar durant la guerra* i nosaltres pensàvem que això no podia ser i que algun dia calia celebrar el seu aniversari. Així doncs, vam optar per agafar la data del seu DNI: 10 de març de 1903. Però ara fa un any, quan ja començàvem a parlar del seu centenari, vam *descobrir* la nova data de naixement segons consta al certificat de baptisme i al registre civil: 20 de febrer de 1904. Així doncs, l'any passat vam celebrar el 99è. aniversari per segona vegada i aquest any podrem celebrar els cent, encara que ella sempre ha dit *jo no hi arribaré*.

La padrina és la quarta germana dels cinc fills del matrimoni format per Jaume Vilalta Pinyol i Maria Besora París, tots dos naturals d'Artesa de Lleida. Va néixer a Cal Pelegrí, a La Vileta, i després va anar a viure al Fossar Vell fins que es va casar el 14 de novembre de 1931 amb Josep Galitó Gallart, també fill d'Artesa de Lleida, i van anar a viure al carrer dels Gallart a Cal Sileta. Allí van tenir dos fills: Josep i Jaume. Ella es va dedicar a realitzar les tasques de la casa i ajudar en les feines del tros.

Tots els seus records d'infantesa se situen a La Vileta, al Portalet. Recorda, *com si fos avui*, les dones assegudes al carrer cosint, la canalla jugant, *...tot el jovent pujava allí, hi vivíem molta colla de noies*. Un cop a la setmana hi anava un venedor ambulat de Lleida que li deien *l'arribat*, portava una tartana i es dedicava durant el dia a vendre fils, agulles, mocadors, ... Cap al tard la gent de La Vileta el convidava a sopar i després *cantava unes cançons molt guapes acompanyat d'un acordió, juntament amb el Bep del Pelat*. Quan acabava la gresca *l'arribat* marxava cap a Lleida carregat amb el menjar que la gent li regalava, *antes a les cases teníem de tot*. Són moltes les vivències i experiències viscudes,

però sens dubte allò que més l'ha impressionat i ara recorda amb més consternació és la Guerra Civil. Sovint repeteix *sisquere que no ho vegi ningú allò*, i és que amb els dos fills petits i l'home a la guerra va haver de marxar del poble i *deixau tot*.

Actualment està força bé de salut i té el cap clar. Amb un caminador passeja per casa, tot recitant un bon repertori d'oracions, poemes i cançons amb bona entonació.

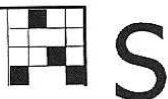
La Mercè i el seu marit Josep Galitó Gallart

La Mercè Vilalta de soltera

ENCREUATS

Solucions a la pàgina 34

HORIZZONTALS:

1. Si és obrera (USO).
2. Adoració. Esporga, sedassa.
3. Ofici del tramoista. Cert accent, manera de parlar.
4. El seu oli, té accions purgants. Capital del Montsià.
5. Ocells. Cent. Article personal o sodi. Paritat, equivalència.
6. Cinc. Conjunt de poemes èpics. La segona consonant.
7. Imperdonable, indefugible.
8. En quin lloc. De raça. Pronom personal.
9. Cinquanta. Regió bíblica. País americà.
10. Interjecció ambigua. Línea Democràtica Social. D'alçària considerable. Setena lletra.
11. De Dant. De Letònia.
12. Crema, socarro. (.....) i mares.

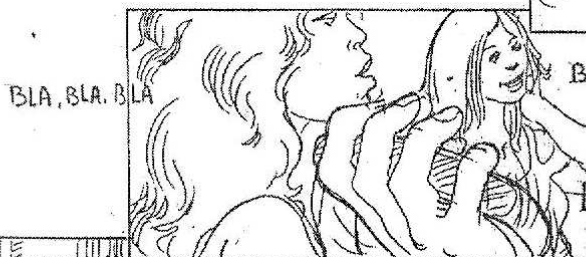
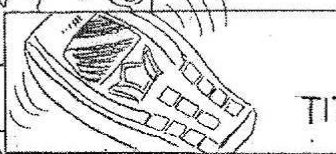
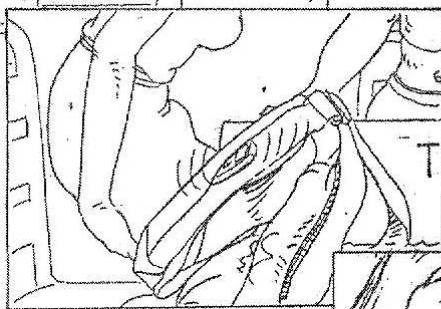
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2							■					
3								■				
4					■							
5				■		■			■			
6		■								■		■
7												
8			■							■		
9		■							■			
10			■				■				■	
11								■				
12							■					

VERTICALS:

1. Més que violada.
2. Forat del nas. Regió Natural. Al revés, denota indiferència, menyspreu.
3. Al revés, recobri, alliberi. Cent. Nombre Real.
4. Menja de sàlvia. Alçada, aixecada.
5. Afluent segarrenc del Segre. Encàrrecs, peticions.
6. Àvia, padrina. Pablo Ruiz (.....) Pintor.
7. Nord. Pèrdua de memòria. Cent.
8. Districte Postal. Compatriota, conveïna. Fòsfor.
9. Prefix del mot "iode". Agència Inter-Leporina. Al revés, forma part de la cabeça.
10. Tel o crema de la llet. La segona. Òrgan de l'aparell reproductor femení.
11. Que es poden agitar. Nom de consonant.
12. Calmar, relaxar. Roba interior femenina.

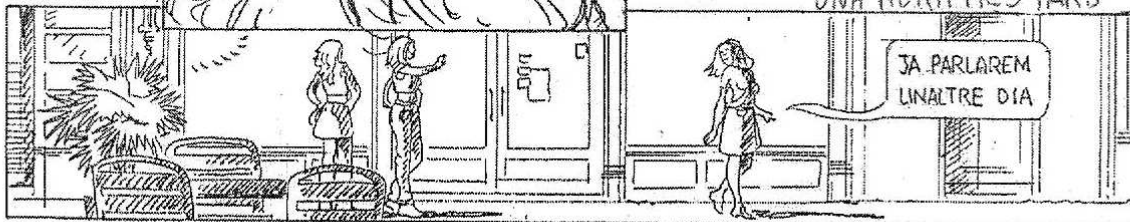
MÒBIL I COMUNICACIÓ

Francesc Riart

BLA, BLA, BLA !!! ...

UNA HORA MÉS TARD

EN RECORD DELS 186 ESGLAONS

L. F.

El 19 de desembre de 2003, amb motiu d'una sèrie d'activitats realitzades a l'Institut, vam entrar en contacte amb l'associació *Amical de Mauthausen*. Aquesta associació amb seu a Barcelona està integrada per persones que van patir tot tipus de persecucions per part del nazisme i per represaliats del franquisme, que juntament amb *dones del 36*, ofereixen els seus testimonis i les seves vivències personals per tal de donar a conèixer i de conscienciar els joves dels horrors de les dictadures. Són persones d'edat avançada, però amb una gran vitalitat per a transmetre que el respecte entre les persones i la solidaritat han de ser valors sempre presents en una societat.

Va venir a oferir-nos el seu testimoni el Sr. Enric Marco (1921). Exiliat a França, havia estat detingut per la Gestapo el 1942, traslladat a Alemanya, l'havien internat al penal de Kiel i enviat posteriorment al camp de concentració de Mauthausen on va estar-hi captiu fins al seu alliberament el 1945.

Vam quedar tots (professors i alumnes) impressionats per la seva energia i per la capacitat de recuperació de la seva memòria històrica i de la de milers de republicans espanyols que com ell van ser internats al camp de concentració de Mauthausen.

De fet, els assistents a aquella xerrada vam tornar (metafòricament parlant) a l'horror de les guerres i al patiment d'una gent que només havia comès el delictes de ser partidària de les llibertats. Mauthausen va ser el camp on es van deportar més republicans espanyols (al voltant de 7000, la majoria catalans), quan va ser alliberat al 5 de maig per les tropes americanes, n'hi quedaven només 2.184.

Els republicans espanyols que van ser traslladats als camps nazis havien estat detinguts a França, durant l'ocupació nazi d'aquest país en el context de la Segona Guerra Mundial. Van passar a ser considerats presoners polítics sota la jurisdicció de la Gestapo i les SS. Eren considerats *apàtrides*, ja que l'administració franquista no els reconeixia com

Foto de Francesc Boix dels 186 esglaons ,
maig 1945

a espanyols i per tant deixava mans lliures a la Gestapo.

Estaven obligats a realitzar treballs forçats a la pedrera del camp, que tenia la famosa escala de 186 esglaons per on els deportats havien de carregar blocs de fins a 30-35 Kg., construïda íntegrament pels espanyols i on des del seu cim es feia *el salt del paracaigudista*, una de les moltes maneres d'obligar els presoners a matar-se.

Les condicions de vida al camp eren inhumanes: Llargues jornades de treball, fred, manca d'aliments, càstigs... Les tortures corporals també eren quotidianes (assots, aïllament en cel·les, aplicació de la *lleï de fugues* que consistia en el llançament contra el filferro electrificat del camp o l'esquarterament amb gossos...).

Passaven a ser conillets d'índies per als experiments mèdics (proves per determinar la resistència al fred, esterilitzacions, viviseccions...).

Finalment l'extermini a les cambres de gas, des d'on eren conduïts als forns crematoris. Ara bé, tot s'aprofitava: Extracció d'or de les dentadures, cabells per a fer roba, greix per a fer sabó, cendres per a adob etc.

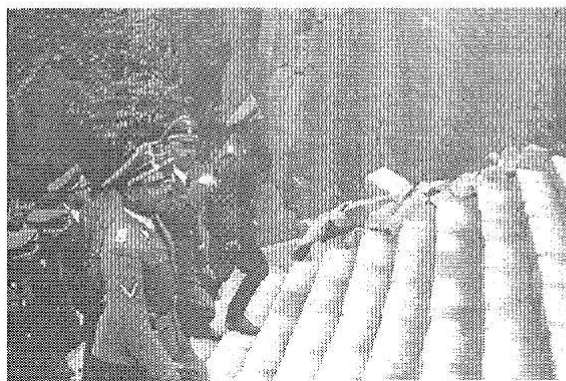
Els horrors d'aquest camp es van poder mostrar al món gràcies a les fotografies obtingudes pels deportats A. García i F. Boix que van robar-les dels laboratoris fotogràfics del camp i treure-les a través dels presoners que treballaven a la pedrera de Poschacher i gràcies a la Sra. Anna Poitner del poble de Mauthausen, que les va amagar.

Aquestes imatges que serviren de testimoni per a condemnar els detinguts nazis al judici de Nuremberg, serien recuperades per exiliats republicans i guardades fins que *Amical de Mauthausen* legalitzada el 1978 les va traslladar a Barcelona.

Durant la llarga exposició del Sr. Enric Marco, els alumnes van mostrar un interès sorprenent. Acabada la intervenció encara volien saber-ne més i preguntaven:

-I la por i el patiment i com van sobreviure?

-Sí, la supervivència va ser per a molts una qüestió de sort, però també de ganes de lluitar, deia el Sr. Marco que van sobreviure

Himmler i el seu seguici pujant els 186 esglaons (Foto: Amical Mauthausen)

per l'esforç en arribar a l'endemà, per tenir ganes de viure, per veure i explicar-ho després.

El seu objectiu és ara recordar aquests fets llunyans en el temps, per fer créixer en la mentalitat dels joves el desig per un món més just i més solidari.

Creu que tenen el compromís moral i la responsabilitat històrica que aquests fets no caiguin en l'oblit i realitzar així una gran tasca de rebuig i denúncia envers els feixismes.

El fet de conèixer la seva història és conèixer també el caràcter criminal de les dictadures. De totes.

PREFEREIXO ESCOLLIR JO, GRÀCIES

Yolanda Liarte

Després de veure que, un mateix assumpte és d'un color o d'un altre; segons els ulls de qui ho explica, m'he decidit escollir jo.

- Prefereixo veure un somriure a sentir un plor; encara que aquest algú sigui d'algun país amb molt pretoli (**guerres**).

- Prefereixo no callar encara que em senti ignorat, tot sabent que segons en quin lloc, el meu idioma és rebutjat (**català**).

- Prefereixo pensar a que tot m'ho donin mastegat i adulterat i sempre mirant cap al més gran (**política**).

- Prefereixo estimar haver de rebutjar qualsevol persona pel simple fet de resar en un altre idioma (**immigració-**

integració).

- Prefereixo somniar a rendir-me o retractar-me tot i sabent que els somnis no es compleixen gairebé mai (**pau**).

- Prefereixo equivocar-me i haver de rectificar, a imposar les meves idees i a ningú escoltar (**diàleg**).

Per tot decideixo ser lliure, i lluitar; i si ens hem de revoltar, sigui això un acte de rebel·lia contra els qui ens volen *comprar* amb tants enganys i hipocresia, ja que l'únic que demanem és un xic d'autenticitat, sense cap *tema* manipulat i que s'accepti, sense imposar el que *un poble* pot i vol cridar.

Aprenem a escoltar doncs, la gent parlant s'entén.

JORDI ORÓ A L'OLIMPIA D'ARTESA DE LLEIDA

Manel Escolar Pujolà

Era, també un dissabte, jo tenia 16 anys i el meu germà Antònio hem va portar a veure un recital a Balaguer; allí et vaig escoltar per primera vegada a tu i a d'altres com tu, eren anys en què aquí la foscor era foscor. Molta gent a la Rosaleda, la Guàrdia Civil al carrer, jo a dins aprenent, escoltant. El meu germà aixecava els braços cridant contra tot allò que jo vaig cridar anys després sense tanta grisor ni tanta Guàrdia Civil.

El dissabte 20 de desembre Jordi, si que es pot parlar d'allò natural, tu i els teus amics vàreu personificar allò natural de la naturalesa. Tu t'emociones i transmetes la teva emoció, inundes l'Olimpia d'Artesa de Lleida d'un esperit solidari i reivindicatiu, del que tu dius quan parles del pagès, l'esforç, la dignitat, la cara ben alta, l'esperança, el fet de no plorar, el treball, la humilitat, els amics, l'amor a la terra, a la teva boira, a tot allò que t'envolta i és per això que cada dia t'ajuda a conservar tot allò que els vells pagesos t'han ensenyat.

Sí Jordi, per tu, ahir va ser el teu dia permet-me que d'aquest dia te'n robi uns moments que jo ara recordo i que ahir vaig reviuir, tu saps que les comparacions són odioses, però la gent nostra no podem obviar el que ells ens volien ensenyar i el que al final vam aprendre. Parles del carro, la dalla, el fet de picar la dalla; Ai! Jordi de totes maneres el món canvia i amb ell la societat. Així ho musiques als poemes del lleidatà Màrius Torres i la poetessa Maria Antònia Salvà. Als teus amics com Adolf Costafreda i Carmel Biarnés.

Fas posar la sala drete i, com no, la gent et demanen la mítica i generosa **una altra, una altra!!!**, com no, Jordi, tu no ets menys que d'altres que avui fan vi, o són pagesos; **tu ets natural!** com la terra, com la boira, com el sol; tu ho vas dir i ho dius: - **sóc pagès i sóc camperol i així visc satisfet, treballo de sol a sol i aguanto calor i fred!!**

Jordi, ho va dir un català, que perd l'origen per la identitat.

Per sempre, gràcies.

UN BATEC LLIURE

Josep Borell

El dissabte passat dia 20 de desembre a Artesa de Lleida, Jordi Oró, acompanyat dels meus amics *Beethoven* i *Xerric*, amb un floret de músics internacionals, presentava el seu disc *Un batec lliure*. Tot el poble i gent fidel i de pedra picada vinguda d'arreu, l'alcalde de la vila i l'escriptor Felip Gallart, els socis de l'Agrupació Cultural la Femosa, Víctor Torres, germà del poeta Màrius, que tan excel·lentment musicà el cantautor, i la discreció absoluta del genial Adolf Costafreda, compositor de la majoria de les lletres del repertori, juntament amb el desaparegut Carmel Biarnés, varen acompanyar el recital amb entusiasme, fervor i una estimació tan grans com els mateixos que va prodigar el cantant de Ponent. Us aconsello que compreu el CD de Jordi Oró, si no ho heu fet, i fareu una de les millors adquisicions que hagueu pogut fer mai. La premsa i la tele se n'han fet ressò, en l'àmbit local, i tots els qui han fet possible aquest esdeveniment, evidentment el teclista, arranjador, dibuixant i productor Bossa, els promotors i Jordi Oró els ho agraeixen de tot cor. Com en les millors ocasions, talment al matí en la presa de possessió del nou president de la Generalitat, el públic, familiars i amics varen felicitar el

cantant, el varen abraçar i petonejar afectuosament.

Vull dir que el dissabte passat va tenir lloc Un dels actes cultural més importants de Catalunya i els grans mitjans de comunicació d'aquest país hi varen ésser absents. El varen ignorar. Ningú dels qui dirigeixen els grans mitjans i les grans institucions, ningú dels qui decideixen què cal que sapiguem els ciutadans era a la sala de la Llar del Poble d'Artesa, plena de gom a gom, per fer-se ressò de l'esdeveniment històric. Ha passat aquesta vegada i moltes. Tantes que fa molts anys que repetim que la Catalunya que ha comptat és la de les grans marques, la dels professionals del marketing, la dels paparres moderns invitats de per vida a les institucions, la d'una rècula de consagrats de qui no es discuteix ni un pet i la dels arribistes, mediocres a desdir, que no paren de llepar la mà que els ha de passejar com els nostres poetes, els nostres músics i els nostres pintors. A fe de Déu que si el nou govern no hi posa remei no sabrem mai qui és qui realment en aquesta pàtria. Ja cal que la nova consellera de Cultura apami bé el territori i que tingui prou coratge per desmuntar la vasta tira de vanitats culturals que, els darrers anys, no ens han venut sinó fum i palla.

Actuació de Xerric i Beethoven a Artesa de Lleida

L'EQUIP FEMENÍ DEL C. F. ARTESA

L'equip femení

Tot va començar fa dos anys quan es feien els torneigs de futbol sala de l'estiu a la fresca.

Unes quantes noies vam començar a muntar el nostre equipet, però, com sempre, la gent no baixava per mandra i, havíem d'agafar gent que baixava a mirar.

Després, vam començar a parlar que podríem muntar un equip de futbol, però com que s'havia vist que no tenia èxit el futbol sala, com es podia muntar un equip de futbol? Ho vam deixar córrer.

Aquest estiu passat, unes quantes noies ho vam tornar a proposar i, sí, finalment ho vam aconseguir, amb tot de noies del poble, això encara va tenir més mèrit. Quan ja estava tot mig decidit, vam anar a parlar amb la Junta del Club de Futbol d'Artesa i, ens van

dir que havíem de buscar entrenador i patrocinador. Ens recomanaven que havíem de ser conscients que no era tan sols un joc, sinó que havíem de tenir una mica de seriositat i responsabilitat perquè hi havia molts diners pel mig i calia complir sempre que es pogués i fins i tot entrenar a l'hivern amb boira i fred.

Algunes noies en sentir això es van tirar enrera.

Sabent tot això ens vam començar a moure per buscar patrocinador; no vam trigar gens a trobar-lo, gràcies al Dani López, que va ser el primer a confiar en nosaltres i, ens va deixar *els calers* per poder comprar l'equipament.

La Junta del C. F. Artesa, ens va ajudar a buscar entrenador, perquè nosaltres de boca

en vam trobar molts, però a l'hora de *mullar-se el cul* ningú no es presentava.

Com tothom sap el nostre entrenador és l'artesenc Francesc Castro (*Paco*) amb la col·laboració del Santi Trullàs (entrenador i delegat quan falta el *Paco*).

Vam començar els entrenaments a l'agost, al principi sempre érem poquetes i, ens van dir que si ens volíem federar havíem de buscar

més gent i, per això vam recórrer a les amigues de Lleida.

Els primers dies ens entrenava el Josep Maria Gallart Bonastra (*Petit*) i el Francesc Solé Pellisé (*Maian*), que també baixen sempre que no poden el *Paco* i el *Santi*.

Poc després d'haver començat a entrenar, vam fer els primers partits amistosos.

La gent no donava un duro per nosaltres i ens deia *Què ha de fer un equip de PATACONS jugant a futbol?*

És normal que sent el primer any, i sense experiència, perdéssim els partits.

Com que hi havia, i hi ha gent, que confia en nosaltres vam decidir federar-nos. Per federar-te és necessari passar la revisió mèdica, i com que estàvem totes molt bones la vam passar.

Vam començar la lliga i ens colaven alguns gols, però això no ens va fer perdre la il·lusió que teníem. A mesura que anàvem jugant els gols en contra, anaven disminuint i nosaltres agafant experiència.

Hem acabat la primera volta amb 1 punt, 5 gols a favor i bastants en contra.

Juguem a Segona divisió Provincial en la qual només som nou equips, tots de les Terres de Ponent, menys un que és de les Terres de l'Ebre.

Hem estat criticades, juntament amb l'entrenador, per alguna gent del poble, però malgrat els entrebancs podem dir que l'equip femení d'Artesa ha passat a la història, la qual cosa ens fa sentir molt bé. Volem agrair a tots els que

confien en nosaltres i baixen al camp a patir fred per donar-nos ànims i suport perquè tirem endavant.

Moltes gràcies també a la Junta del C. F. Artesa, a l'Ajuntament, al bar de Cal Manos, a les Cadolles (per deixar-se enganyar) i, en definitiva a tots els que ens ajuden.

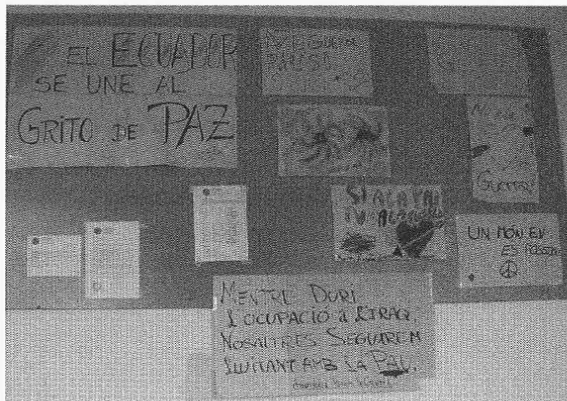

NOTÍCIES DE L'ASSEMBLEA ATUREM LA GUERRA

Durant la primera Jornada per la Pau, realitzada el passat tretze d'abril, es varen recollir en forma de donacions, 270 euros, que l'Assemblea Aturem la Guerra va ingressar al compte corrent de l'ONG Pallassos Sense Fronteres(PFS), la qual col·labora en diferents projectes humanitaris arreu del món, i actualment, estan treballant a l'Iraq.

Com tots vàreu poder veure, el passat 5 de gener i amb motiu de l'arribada de SS. MM. Els Reis Mags d'Orient a la Llar del Poble per repartir, com cada any, els regals als més petits, hi havia al passadís una petita exposició de dibuixos de colors. Eren d'aquella inoblidable jornada de la primavera passada en la qual el nostre poble, canalitzat per l'Assemblea Aturem la Guerra d'Artesa de Lleida, s'afegia al clam mundial per aturar la invasió a l'Iraq per part dels Estats Units i els seus aliats, entre ells l'Espanya del PP encapçalada pel Sr. Aznar.

Malauradament, tants milions de veus unides no van poder impedir que es consumís aquella vergonyosa acció que encara dura i que, poc a poc, la història va posant al seu lloc en la consciència dels que no es volen deixar enganyar per les criminals mentides del poder. L'Assemblea Aturem la Guerra d'Artesa segueix viva i us recorda que mentre hi hagi

guerres al món, hi haurà també qui estigui disposat, amb amor, a lluitar per la pau.

Exposició de dibuixos al passadís de la Llar del Poble

UN CALENDARI PER A LA RECOLLIDA SELECTIVA

Quan surtin aquestes ratlles, ben segur que tothom ja haurà rebut el calendari que l'Ajuntament d'Artesa i l'Alternativa han repartit per totes les llars del poble amb la finalitat, en primer lloc, de donar compte dels quilos de materials recollits durant l'any 2003 i en segon lloc per agrair la participació de la gent en aquesta tasca col·lectiva tan útil com honorable des d'un punt de vista social i mediambiental.

Si fem cas de les dades, el material que té un percentatge més alt és el vidre (més del 90%) ja que no se'n llença ni una ampolla a les escombraries. En aquest sentit la participació de la gent és molt alta.

Segueix el plàstic (75%). Aquest material es fa més difícil de controlar perquè hi ha envasos que potser pel seu tamany diminut es considera que no val la pena de recuperar i no és així, ja que el plàstic conté elements molt contaminants, un dels més perillosos és el PVC, per això és millor que estiguin controlats.

El cartró i el paper només es recull en un 30%, però aquesta dada és tan reduïda, possiblement perquè, sobretot a l'hivern, s'usa per a encendre el foc. Només demanar que s'aprofiti al màxim i sobretot que no es llenci a les escombraries. També és cert que, com que aquest any ha anat a bon preu, més d'un cop s'ha pogut constatar que tant el paper com la ferralla, han desaparegut de la planta. És complicat de controlar-los perquè, encara que es posi tanca a l'actual planta de compostatge, convertida en deixalleria municipal, la trenquen i contínuament s'ha de canviar. Posar-hi un guarda no paga la pena. És a dir que tenim mala peça al teler. Potser seria bo de pesar cada cop que es recull el paper o la ferralla, al menys durant els mesos més significatius, per tenir així una idea més aproximada de la quantitat que se'n recull.

De ferralla només un 43% pels mateixos motius que hem esmentat per al paper. Per això és difícil de dir si la diferència que ens separa d'un percentatge més elevat és deguda a aquests fets o bé que hi ha gent que encara no recull les llaunes i metalls de rebuig.

Volem recordar novament que per a les piles hi ha els contenidors als carrers o als llocs de venda. Que la Farmàcia municipal recull els medicaments, caducats o no. També es recolliran els olis usats de cuina per Nadal i abans de l'estiu

Cal fer esment, un cop més, de la bondat del projecte ja que, sens dubte, és un bé mediambiental que repercuteix en la salut del planeta i dels éssers vius, alhora que estalvia matèries primeres i energia.

Per acabar lamentar que -de tots els quilos que es porten a l'abocador (280.000)- n'hi ha 174.000 que són de matèria orgànica la qual -si la planta de compostatge funcionés- se'n podria fer adob de màxima qualitat per adobar l'arbrat, els jardins municipals i les plantes dels veïns i veïnes de la població.

A la part de darrere del calendari -com haureu pogut comprovar- hi ha les indicacions oportunes de cara al simbolisme dels diferents colors. Des d'aquí hem d'agrair la col·laboració de l'Escola d'Artesa de Lleida *Els Tilers*, i dels nens i nenes que van participar al concurs de dibuix que es va fer per tal de trobar una imatge significativa per encapçalar el calendari. La nena premiada ha estat Ariadna Morell (de 6è de Bàsica), la qual felicitem.

Finalment donar-vos les gràcies per la vostra participació i desitjar-vos que el calendari que hem repartit, us sigui ben útil per a organitzar-vos -encara millor- en la separació i aprofitament dels diferents materials.

Com diu l'entranyable Miquel Martí i Pol:

*En solitud, però no solitaris,
Reconduïm la vida amb la certesa
Que cap esforç no cau en terra eixorca.
Dia vindrà que algú beurà a mans
plenes,
L'aigua de llum que brolli de les pedres
D'aquest temps nou que ara esculpim
nosaltres.*
Del poema *Solstici* de **Miquel Martí i Pol**.

**La natura no és una font inexhaustible
de recursos, preservar-la és cosa de
tots.**

Patrocinadors:

-Caixa de Catalunya, sucursal d' Artesa de Lleida.

-Banc BBVA, sucursal d' Artesa de Lleida.

-Caixa d'Estalvis, de Pensions i de Barcelona, sucursal d' Artesa de Lleida.

COSES DE CATALUNYA

Pere Arnau

A La Femosa núm. 206 (setembre octubre de 2003), hi llegeixo un article signat amb les inicials I. L., amb el títol de: *Algú em pot ajudar?* vaig pensar, que en alguna cosa sí que podria ajudar a aquesta persona, per exemple, en algunes cançons que demana saber-ne la lletra. Com que ho tinc a mà, m'hi he posat i heus aquí el que puc dir de la lletra i la història de Els Segadors; himne nacional de Catalunya. Els Segadors és una cançó popular catalana, sorgida al segle dissetè com a romanç històric referit a la Guerra dels Segadors (1640-52). No hem de confondre aquesta guerra (que sovint passa) amb la Guerra de Successió (1702-1714) que és, en aquesta darrera, on Catalunya va perdre les seves llibertats.

Els Segadors, com passa gairebé sempre amb totes les cançons popular, no se'n coneix el nom de l'autor o autors i no hi ha una lletra única, sinó que se'n coneixen moltes versions. Com que es cantava de memòria i s'aprenia sentint-la cantar als altres, la lletra original i, fins i tot la melodia, anava variant d'una comarca a l'altra, per exemple: en alguns llocs cantaven, Bon cop de falç, defensors de la terra i en altres, Segueu arran, que la palla va cara. Una d'aquestes versions (molt llarga, per cert) la canta Rafel Subirachs en el seu dics *Bac de Roda*:

Catalunya, comtat gran,
qui t'ha vist tan rica i plena!
Ara el rei nostre senyor
declarada ens té la guerra.
Segueu arran, segueu arran,

*que la palla va cara,
segueu arran.*

A través dels segles, va anar adquirint caràcter d'himne nacional per voluntat, diguem-ne popular, en detriment d'altres com La Balanguera (avui himne de les Balears) o La Santa Espina, per citar-ne dues.

L'any 1931, un cop recuperada la Generalitat de Catalunya, aquesta va adaptar la versió actual com a himne oficial de Catalunya. Després de la guerra civil del 1936-39, fou totalment prohibida i perseguida la seva interpretació i difusió.

I, finalment, aquesta és la lletra del nostre himne nacional:

Catalunya triomfant
tornarà a ser rica i plena.
Endarrera aquesta gent
tan ufana i tan i tan superba!
*Bon cop de falç, bon cop de falç
defensors de la terra
bon cop de falç.*
Ara és hora segadors.
Ara és hora d'estar alerta.
Per quan vingui un altre juny
esmolem ben bé les eines.
Bon cop de falç.....
Que tremoli l'enemic
en veient la nostra ensenya:
com fem caure espigues d'or
quan convé seguem cadenes.
Bon cop de falç.....

I bé, si s'escau, un altre dia continuaré amb un altre tema.

LA SALUT DE CADA DIA

Carme Sirvent

«La cuina»

Totom té a casa un laboratori particular de salut, el més proper i eficaç, i el més accessible una vegada solventat el problema de gustos i pressupostos, la cuina. En aquesta part de la casa i segons l'habilitat de cada cuinera o cuiner, es pot arribar a obtenir els nutrients necessaris pel bon funcionament dels nostre organisme. Tot el secret està a escollir els aliments adients i les mesures recomanables d'una dieta equilibrada. El funcionament d'una dieta equilibrada està basat en el quocient entre l'aportació d'energia i les necessitats energètiques que ha d'ésser igual a 1, és a dir, que han d'entrar tantes unitats d'energia com siguin necessàries, ni més ni menys, i quan no es compleix aquest enunciat comencen els desequilibris, que tard o d'hora poden arribar a anomenar-se patologies. Aquesta energia que utilitza el cos humà no té el mateix preu sempre, varia depenent de l'edat, el sexe, ..., en definitiva, de les necessitats fisiològiques de l'individu en concret, però ha de proporcionar les calories necessàries per a cada persona.

Aquest total energètic s'ha d'obtenir de tres grans blocs i en uns tants per cent concrets: Glucídics (50-60%): patates, fruites, verdures, cereals, llegums, hortalisses i sucres. Lipídics (30-35%): de la constitució dels aliments proteics, olis, mantegues, margarines, fruites greixoses i llard.

Proteics (12-15%): cereals, llegums, carns, peixos, ous, llet i derivats.

L'equilibri nutritiu ha d'aportar glucídics, lipídics i proteics, però, a més, vitamines, fibra, elements minerals i aigua.

Per fer pràctica la necessitat de nutrients, es pot utilitzar un equilibri qualitatiu, que fa referència a la composició de menús segons

porcions alimentàries, la seva descripció és l'anomenada piràmide dels aliments. En la part més alta i també la més estreta del triangle d'aliments, hi ha els aliments que només es poden utilitzar amb moderació: olis, greixos i sucres refinats. El segon nivell està dividit en dos: el grup dels làctics, de 2 a 3 porcions diàries, i el grup de les carns, les aus, els peixos, els llegums, els fruits secs i els ous, també de 2 a 3 porcions diàries. El tercer nivell també està dividit en dos: el grup de les verdures, de 3 a 5 porcions diàries, i

el grup de les fruites de 2 a 3 porcions. Finalment la base del triangle està formada pel grup de les farinàcies, de 4 a 6 porcions diàries. Tanmateix amb l'aportació diària d'aigua (d'un litre i mig a dos).

Cal esmentar que les necessitats nutricionals canvien al llarg de la vida; és lògic que cada etapa de la vida defineixi una alimentació concreta; lactants, període de transició i maduració digestiva, primera infància, escolars i adolescents, dones embarassades, adults,

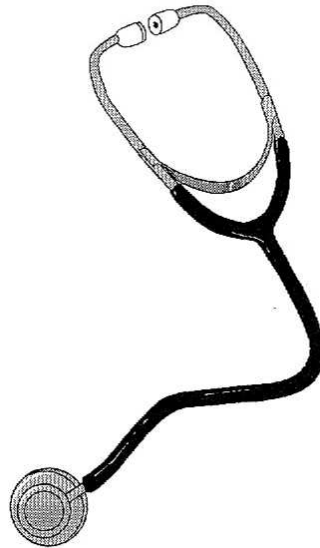
menopausa i vellesa.

Fins aquí, he fet esment de la dieta equilibrada, però, la pràctica és més entremaliada, i el que és seriós esdevé un pim-pam a corre-cuita.

El temps de cuinar s'escurça, el temps de comprar se simplifica, els menús no existeixen i no hi ha cura de la diversitat necessària dels aliments. Terrible! Qui paga tot aquest desori? La nostra salut.

Cada cop hi ha més estudis que relacionen dietes desequilibrades amb anomalies funcionals, que fins i tot poden ser grans problemes de salut.

Hem d'entrar a la cuina i endevinar els

misteris d'aquest casolà laboratori, dins hi trobarem la manera de crear els guariments adequats a les nostres expectatives; olors, sabors, textures, preferències, condiments, estris, tècniques, matèries primeres, dies de cada dia i dies de festa, plats molt treballats i plats senzills, compartir, ensenyar, educar,

aprendre, jugar, barrejar, llepar, sucari, mastegar, decidir, triar, planificar, diversitat, responsabilitat...

També, se'm fa difícil i de vegades m'agradaria trobar-m'ho fet i no haver de pensar, triar, comprar, cuinar... Però, és un treball que engresca.

Continuarà

EL SENTIT DE L'ABSÈNCIA

Joan Ramon París Oró

He sentit dir que els viatges són una font alliberadora d'energies que s'expandeixen per totes les ones de l'Univers. Estaríem parlant d'una ruta terrenal amb plena capacitat transformadora a través d'una interacció radical de l'esperit. El resultat esdevé una espècie de transgressió mitjançant la qual ja cap cosa del passat sembla ésser igual al que creïem que era. Tot es trastoca i amalgama per a anar cap a algun lloc que en principi ens és desconegut. Aquest és, sense cap dubte, el preu que cal pagar si pretens desenvolupar la capacitat exploratòria i t'adones que d'observador passes a observat, d'investigador a investigat, del més famós dels doctors al més senzill dels alumnes. Quan la innata curiositat per expandir-se i conèixer amplexos móns fa que despertin els sentits, fins límits inimaginables. Llavors ja res és el que sembla, i tens l'estranya sensació que no ets d'aquell món ni tan sols pertanyes a la teva cultura original.

Milan Kundera en el llibre *La insuportable levedad del ser* explica en clau filosòfica la importància que tenen els referents referencials per a tot ésser humà. La desorientació comença quan sentis gravitar en una lleugeresa apressant fins transformar-se en una cosa insuportable davant la incapacitat de resoldre els factors que conformen la nostra pròpia identitat. L'absoluta necessitat de suportar damunt nostre el pes o la responsabilitat pel que fa als altres que delimiten el nostre entorn més pròxim. És, sense dubte, la recerca d'aquesta identitat la que

contribueix en, gran part, que el nostre esperit vagi adquirint un caràcter gregari.

La història de la humanitat relata l'ús d'aquesta via a través dels temps i reflecteix amb la revolució agrícola la constatació d'aquells ideals. El naixement de la propietat constitueix una metàfora de la seguretat material en contrapartida a l'estabilitat psicològica. L'home perd de grat la llibertat de moviments dels caçadors-recol·lectors per a assentar-se en el seu territori (el pes com a contrapartida a la lleugeresa es mostra triomfant). El sedentarisme i el consegüent naixement urbà delimiten uns marcs d'actuació basats en cèl·lules tendents a l'autosuficiència. Tots aquests factors incidiran en el naixement d'una societat patriarcal basada en múltiples relacions de competitivitat enfront de la d'origen matriarcal en la qual *el bé comú* constituïa la norma de la vida comunal.

L'elaboració de conjectures psicològiques entorn del concepte de *possessió* té el seu reflex en la formació d'una filosofia socràtica basada en el mètode d'inducció-deducció. Aquestes teories parteixen d'un model racional de comportament en el qual la idea de *control* constitueix una metàfora que al·ludeix a la protecció i cura de les nostres possessions. Aquesta idea té com a finalitat atenuar la dinàmica social i la recerca d'un *equilibri* en el qual el rebuig de qualsevol canvi es converteix en pràctica comuna.

La filosofia racionalista anirà progressant a tra-

vés dels temps, caracteritzant-se pel tremebund desenvolupament de l'anomenat: mètode científic i la conseqüent caiguda en el més absolut dels obliats d'altres tipus d'enfocaments alternatius. Els *aspectes de la realitat no ordinària* com a forma d'entendre la vida des d'una altra perspectiva i sobre la base d'unes pràctiques heretades dels antics xamans entrarien dins aquesta categoria.

Una concepció antagonista al racionalisme i a la idea de *categorització* o *control* seria el cas de les diverses filosofies orientals. Des del seu punt de vista (hinduisme, budisme etc.) cal apartar-se de la idea de delimitació o categorització material ja que genera un encadenament de les passions que ens submergeix en el *sàmsara* (la roda de la vida que no té principi ni fi).

El mestre nipó Keizumaru a propòsit del *Pensador de Rodin*, considera que en aquesta escultura s'albiren les majors contradiccions del racionalisme occidental. Es tracta d'un home que sofreix a causa de la falta de referències concretes que contribueixin a l'elaboració de models mentals. La ignorància o la falta de perspectives viables, el sotmeten en el major dels desconcerts i en el més profund dels caos. Es propugna la fluïdesa i l'espontaneïtat en contraposició als fonaments de la lògica que busquen amb vehement anhel la concreció de determinades expectatives. L'antagonisme entre la denominada realitat material aparent i la subjacent, desembocaria en dues visions altament diferenciades d'entendre el món: La primera se centraria en la causalitat per a interpretar directament un fenomen, mentre que en la segona opció, formaria part d'un tot comú. Serveixi a manera d'exemple, la disjuntiva entre la medicina oficial i l'alternativa. En la primera, com ferma partidària del mètode científic, s'ataca la malaltia en funció dels diversos tractaments que aconseguen frenar el seu desenvolupament. Enfront de l'actitud unilateral d'examinar una determinada malaltia en si mateixa, l'alternativa intenta donar solució en funció dels reajustaments dels diversos elements. És en definitiva, l'aplicació dels vells principis taoistes basats en el *sistema orgànic de fluids* o la mútua relació dels canals energètics. La malaltia no és sinó la dificultat d'emissió dels dits fluids que alteren tot el sistema. Per conseqüència hi cap una anàlisi estructural amb la finalitat de reacoblar aquestes

connexions i restablir de nou l'equilibri perdut. Arribats en aquest punt, potser molts us preguntareu el perquè d'aquesta llarga exposició en la qual s'han anat embastant diversos elements de tot tipus i condició fins arribar a formar una densa i espessa tela d'aranya.

La resposta a tot l'escrit és deguda als principis que caracteritzen *EL VIATGE* en majúscules. En aquest sentit, no es tracta d'aconseguir objectius de fàcil consum (anar de botigues, instal·lar-se en hotels de luxe, sopar en opípars restaurants) sinó que la interrelació amb un entorn diferent provoqui una sèrie d'efectes terapèutics: l'explosió de noves idees que alterin d'alguna manera la nostra escala de valors i permetin replantejar-se un estil de vida. En definitiva que el *xoc cultural* serveixi per a la creació de noves pautes d'aprenentatge que incideixin en el nostre model de conducta. Però, en primer terme, es tractaria d'afrontar la teva vida davant l'absència de referències. Observar, davant la falta de *coordenades teòricament homologables*, la relació davant l'ésser humà i la buidor, que permetran donar un sentit a l'absència distint al de la paràlisi engegadora o l'anorreador desconcert.

L'assimilació de l'ésser humà amb l'entorn dona un ampli sentit d'unitat moral amb totes les coses. Quan era un nen no podia deixar d'impressionar-me com el meu avi, Ramon, s'aixecava a les quatre del matí per a veure l'alba i donar les gràcies al naixent dia per ser un testimoni privilegiat de tanta bellesa. Era un poeta, en el sentit extens del terme, consagrat a sentir una llúida harmonia sobre la base de l'amor que sentia per totes les coses que habitaven el bell planeta.

L'amor el feia avançar un grau més en la saviesa espiritual fins prendre consciència de la bellesa que es pot trobar en totes les coses. Per al meu avi, no era necessari el viatge extens ja que la seva viva imaginació volava fins arribar a dimensions desconegudes que tan sol ell podia albirar.

Evidentment, aquesta concepció còsmica del món permet afrontar, sota altres tipus de categories, aspectes que per a la nostra societat són, cada vegada més, considerats com un tabú. A través del viatge entès com a *camí* sorgeixen aspectes tals com la solitud o la mort sense que l'acceptació d'aquests, en tant que formen part integral de la naturalesa humana,

impliquin forçosament la més ombrívola de les experiències.

Per a Jung i els psicòlegs transpersonals, seria materialment impossible realitzar aquesta *experiència* si no tenim en compte la importància dels arquetips en la creació d'una *ànima col·lectiva*. Evidentment, cal considerar la instauració de patrons culturals que marcaran unes determinades creences i pautes de conducta; però és a través de la diversitat que s'arriba al que els taoistes anomenen *la consciència del Tao*. En altres paraules, aquests patrons constituïran diverses maneres d'arribar a la integració amb l'*U*.

Al cap i a la fi, el meu avi: Ramon Oró i Aixut, no es trobava tan lluny del tipus de vida que realitzaven aquells mestres orientals, que sense moure's tot just d'una cova o d'un temple, desenvolupaven tota una filosofia de vida. Per a ell, el temple o la cova d'aquells il·luminats, podia ser la vida rural que es desenvolupava en el terme municipal d'Artesa de Lleida. Així com un mestre oriental es conforma amb un reduït espai per a arribar a altres cotes més elevades, també (des de l'altra part del globus) tenint en compte el desmesurat amor *per tots els éssers vivents* es podien arribar a idèntiques propostes.

Pel que fa a la meua persona, em situo en el procés invers del que en el seu moment va realitzar el meu intel·ligent ancestre. Enfront de l'obstinació d'alguns humans (tocats en la diàfana llum de la saviesa) per arribar a la plenitud, sense que tinguin cabuda: títols, curssets o economia, tan sols procuro desplegar els dots de l'observador que assisteix expectant al desenvolupament de certs patrons de vida.

A pesar de tota la càrrega de paradigmes i de referents propis del meu origen, el relativisme davant el desconegut permet comprendre la pluralitat d'elements que determinen un ordre específic. Les distintes vies de coneixement que s'embasten en un tupit mosaic i que permeten destriar els distints tipus de transvasament (encara que amb idèntica fi) entre la macrocultura i una ínfima unitat cel·lular.

Però tot l'expressat en aquest article, en realitat no és res de nou ja que en els antics Vedantas hindús estan expressats els temes metafísics a partir de la recreació de les antigues tradicions. En el *Mahabharata* es dona una gran importància al Kundakali: Serp emplomada la

funció de la qual és de vehicle entre diversos nivells de percepció i que apareix, com si d'una llarga corda es tractés, enmig d'un èpic combat entre déus i dimonis. Però la lluita entre dues forces antagoniques pretén ser una metàfora sobre el mite de la *Creació* en la qual es dona cabuda a la pluralitat d'elements que formen part consubstancial de l'ésser humà. En aquesta escriptura es pretén donar una resposta metafísica sobre *¿Quina és la destinació de l'ésser humà en el món?*.

Pregunta amb resposta complexa, però que segons la grafia del Kundakali cal entendre com l'irremissible llaç entre àngels i lucífers, el negatiu i el positiu, o com bé observa el director del film *la Guerra de les Galàxies*: la irremissible trobada amb el nostre *costat fosc*. En aquestes qüestions epistemològiques, Nietzsche desenvolupava un model de superhome sobre la base d'una actitud de resolució de conflictes que en la mesura que els emprenia l'allunyaven sense remei de la ignorància a la qual estaven sotmeses les masses. No obstant, no es tractava tant de menysprear els humans com a conjunt, sinó més aviat d'indicar unes pautes de creixement espiritual realitzades a través d'un *treball cognitiu* que únicament pugués ocupar-se a nivell individual.

Si bé per al meu avantpassat: Ramon Oró i Aixut, l'amor i la bellesa es trobaven indissolublement unides formant un corpus comú, en opinió de l'escriptor Bruce Chatwin (autor de llibres com *En la Patagònia*) el primordial era indagar en la sublimació estètica de les formes. En els seus llibres mostra la seva admiració per la simplicitat i l'estilització de les representacions que l'aproximaven concisament a una trobada amb el *gens absolut*.

Al meu entendre, resulta obvi que existeix una línia comuna entre les distintes ciències socials quan abordem l'altre costat del jo. Va ser, Plató en el mite de la caverna qui va expressar la capacitat de transcendència de l'ésser humà, exercitant la possibilitat d'alliberar-se del cos (llegeixi's matèria).

Potser, aquesta *capacitat de transcendència* resulti eficaç quan el consum i la necessitat d'omplir un espai mostrin les nostres pròpies incoherències. Potser, sigui el moment d'establir un diàleg desigual darrere d'altra classe de respostes.

TELÈFONS I HORARIS D'INTERÈS

Ajuntament: 973 167162
 Assistent social: dimecres alterns, 973 167315
 Correus: dilluns a divendres, 8-10 h, dissabte 8-9 h
 Biblioteca: tancada fins el proper avís
 La Femosa 973 167874
 Adreça electrònica: lafemosa@artesa-de-lleida.xctl.net

Farmàcia: 973 167204
 Metge: 973 167291
 Metge urgències: Dies feiners: 15 h – 8 h i els festius tot el dia, 973 142029 / 973 142033
 Veterinari de l'alternativa: Jaume Armengol: 626869516
 Museu: Hores convingudes (Ajuntament)
 Taxi: 973 167325

Horari dels autobusos que paren a Artesa				
LLEIDA a ARTESA			ARTESA a LLEIDA	
De dilluns a divendres				
11 h		Matí	7 h 10 min	
12 h			8 h 10 min	Cogul
13 h 15 min	Albagés - Cogul		8 h 20 min ESO	
			9 h 40 min	
			12 h 10 min	
3 h	Durant el curs	Tarda	3 h 30 min	
4 h	Durant el curs		4 h 15 min	Cogul
6 h 30 min			4 h 30 min	
7 h 30 min	Albagés - Cogul			
8 h 30 min				

SOLUCIONS ALS MOTS ENCREUATS

HORITZONTALS

1. Uniosindical. 2. Latria. Porga. 3. Tramoia. Deix. 4. Ricí. Amposta. 5. Aus. C. Na. Par. 6. V. Epopeia. B. 7. Irremissible. 8. On. Racial. En. 9. L. Canaan. USA. 10. Ah. LDS. Alt. G. 11. Dantesc. Letó. 12. Abraso. Pares.

VERTICALS

1. Ultraviolada. 2. Nariu. Rn. Bah. 3. Rescati. C. NR. 4. Ormi. Peralta. 5. Sió. Comandes. 6. Iaia. Picasso. 7. N. Amnèsia. C. 8. DP. Paisana. P. 9. Iodo. AIL. All. 10. Cresp. B. Úter. 11. Agitables. Te. 12. Laxar. Enagos.

Edita l'Agrupació Cultural
La Femosa,
carrer dels Gallart, 7.-
25150. Artesa de Lleida.

Aquesta publicació local
rep el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCs

Fundació Pública de la Diputació de Lleida

Ajuntament
d'Artesa de Lleida.

